

1552 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Reeds lang koesterde men de wens te komen tot internationale samenwerking op het gebied van tentoonstellingen. Het toenemend aantal internationale tentoonstellingen was zowel voor de Regeringen, die grote bedragen hieraan ten koste legden, als voor het bedrijfsleven, dat uit een oogpunt van concurrentie genoodzaakt was steeds opnieuw deel te nemen, tot een grote last geworden. Men kreeg steeds meer behoefte aan een internationale regeling, ten einde tot beperking op dit gebied te geraken. Tevens wilde men ongewenste praktijken op tentoonstellingsgebied tegengaan.

In 1907 ging van Frankrijk het initiatief uit tot internationale samenwerking op tentoonstellingsgebied te komen. Dit heeft geleid tot het in 1910 van Duitse zijde gedane voorstel een diplomatieke conferentie te doen houden, waarop de behandeling van vraagstukken in zake het tentoonstellingswezen zou kunnen plaats vinden. In het bijzonder zouden internationale regelingen getroffen kunnen worden, ten einde tot beperking van internationale tentoonstellingen en reglementering van officiële en als officieel erkende tentoonstellingen te komen. Een dergelijke conferentie had in 1912 plaats met als resultaat een Verdrag met Protocol, welke op 26 October 1912 door alle (16) op deze conferentie vertegenwoordigde Staten werden ondertekend.

Voornoemd Verdrag en Protocol werden door de Staten-Generaal goedgekeurd (Wet van 20 Juni 1914, *Staatsblad* no. 259).

Door de wereldoorlog 1914—1918 en de na-oorlogse ontwikkelingen konden de in voornoemd Verdrag nedergelegde bepalingen geen toepassing vinden. Intussen deed men pogingen de in het Verdrag vastgelegde bepalingen aan de nieuwe economische verhoudingen aan te passen. Zo nam de Franse Regering in 1928 het initiatief tot het bijeenroepen van een nieuwe diplomatieke conferentie. Op 12 November van dat jaar werd deze geopend. Aan deze conferentie namen 31 Staten, waaronder Nederland, deel. Op 22 November 1928 werd door deze Staten het Verdrag betreffende Internationale Tentoonstellingen aangenomen. Dit Verdrag behelst een regeling voor officiële en als officieel erkende tentoonstellingen. Bij dit Verdrag werd tevens in het leven geroepen het Internationaal Bureau voor Tentoonstellingen, hetwelk de regeling van deze tentoonstellingen in handen heeft. O.m. bevat dit Verdrag een regeling tot beperking van het aantal te houden

tentoonstellingen. Bovendien moeten de landen, welke een tentoonstelling willen organiseren, een aanvraag tot registratie bij het Internationaal Bureau indienen.

Registratie vindt uitsluitend plaats, indien de te organiseren tentoonstellingen voldoen aan de voorwaarden, door het Verdrag gesteld. Landen, welke voornoemd Verdrag hebben ondertekend, mogen slechts aan behoorlijk geregistreerde tentoonstellingen deelnemen.

Wat Nederland betreft, werd bij de Wet van 3 November 1932 (*Staatsblad* no. 523) voornoemd Verdrag in zake Internationale Tentoonstellingen goedgekeurd.

Aangezien de Regering van Groot-Britannië en Noord-Ierland enige bepalingen van het onderhavige Verdrag niet stringent genoeg achtte en andere soepeler geformuleerd wenste te zien, besloot deze in 1944 het Verdrag op te zeggen. Nederland en enkele andere landen volgden dit voorbeeld. Nederland heeft op 25 October 1944 dit Verdrag opgezegd.

In de vergadering van de Raad van het Internationaal Bureau voor Tentoonstellingen van 11 Juni 1946 werd een gewijzigde redactie van enige artikelen van voornoemde conventie goedgekeurd. Hierdoor is in ruime mate tegemoet gekomen aan de bezwaren, welke tot het opzeggen van voornoemd Verdrag hebben geleid.

Voor Nederland zijn hierdoor eveneens de voornaamste bezwaren tegen de tekst van het Verdrag vervallen. De onderscheiding tussen „expositions générales” en „expositions spéciales”, die bij de vroegere formulering tamelijk vaag was, wordt door de toevoeging in artikel 2 van de woorden „elle ne doit pas comporter de pavillons nationaux” veel scherper gesteld, hetgeen een belangrijke verbetering is. De verdeling van de wereld in drie zones volgens het gewijzigde artikel 4 van het Verdrag brengt een nieuw element in de conventie en maakt het mogelijk de frequentie van de officiële tentoonstellingen te vergroten.

Door de nieuwe tekst van artikel 10 is enigszins tegemoet gekomen aan de wens van het Verenigd Koninkrijk, een roulerend directeurschap in te stellen.

Op de vergadering van de Raad van het Internationaal Bureau voor Tentoonstellingen van 10 Mei 1948 werd overeengekomen aan het Protocol, bevattende de gewijzigde artikelen van het Verdrag, enkele artikelen, regelende de toetreding tot het Verdrag en Protocol, toe te voegen. Dit Protocol is na 10 Mei 1948 voor ondertekening opengesteld en sedertdien door het merendeel der aangesloten landen ondertekend.

Aangezien er jegens het Verdrag, zoals het thans is gewijzigd, naar onze mening geen bezwaren meer bestaan en ons land belang heeft bij een regeling van tentoonstellingen op internationaal gebied, achten ondergetekenden toetreding voor het Rijk in Europa tot het gewijzigde Verdrag zeer gewenst. Het Verenigd Koninkrijk is eveneens voornemens wederom toe te treden.

De Minister van Economische Zaken,
VAN DEN BRINK

De Minister van Buitenlandse Zaken,
STIKKER.